

Svet
Evropske unije

Bruselj, 26. marec 2021
(OR. en)

14146/20

**Medinstitucionalna zadeva:
2018/0190 (COD)**

CULT 93
AUDIO 66
CADREFIN 461
RELEX 1020
IA 120
CODEC 1371

ZAKONODAJNI AKTI IN DRUGI INSTRUMENTI

Zadeva: Stališče Sveta v prvi obravnavi z namenom sprejetja UREDBE
EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA o vzpostavitvi programa
Ustvarjalna Evropa (2021–2027) in razveljavitvi Uredbe (EU) št. 1295/2013

UREDBA (EU) 2021/...
EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

z dne ...

o vzpostavitvi programa Ustvarjalna Evropa (2021–2027)
in razveljavitvi Uredbe (EU) št. 1295/2013

(Besedilo velja za EGP)

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije ter zlasti členov 167(5) in 173(3) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora¹,

ob upoštevanju mnenja Odbora regij²,

v skladu z rednim zakonodajnim postopkom³,

¹ UL C 110, 22.3.2019, str. 87.

² UL C 168, 16.5.2019, str. 37.

³ Stališče Evropskega parlamenta z dne ... (še ni objavljeno v Uradnem listu) in stališče Sveta v prvi obravnavi z dne ... (še ni objavljeno v Uradnem listu). Stališče Evropskega parlamenta z dne ... (še ni objavljeno v Uradnem listu).

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Kultura, umetnost, kulturna dediščina in kulturna raznolikost so za evropsko družbo velikega pomena s kulturnega, izobraževalnega, demokratičnega, okoljskega in družbenega vidika, vidika človekovih pravic ter gospodarskega vidika, zato bi jih bilo treba spodbujati in podpirati. V Rimski izjavi z dne 25. marca 2017 in izjavi Evropskega sveta z dne 14. in 15. decembra 2017 je navedeno, da sta izobraževanje in kultura ključna za izgradnjo vključujoče in povezane družbe za vse ter za ohranjanje evropske konkurenčnosti.
- (2) V skladu s členom 2 Pogodbe o Evropski uniji (PEU) Unija temelji na vrednotah spoštovanja človekovega dostojanstva, svobode, demokracije, enakosti, pravne države in spoštovanja človekovih pravic, vključno s pravicami pripadnikov manjšin. Te vrednote so skupne vsem državam članicam v družbi, v kateri prevladujejo pluralizem, nediskriminacija, strpnost, pravičnost, solidarnost ter enakost žensk in moških. Te vrednote so bile ponovno potrjene in izražene v pravicah, svoboščinah in načelih, zagotovljenih z Listino o temeljnih pravicah Evropske unije (v nadaljnjem besedilu: Listina), ki ima enako pravno veljavnost kot Pogodbi v skladu s členoma 6 PEU. Zlasti svoboda izražanja in obveščanja ter svoboda umetnosti in znanosti sta zapisani v členu 11 oziroma 13 Listine.
- (3) Člen 3 PEU nadalje določa, da je cilj Unije krepitev miru, njenih vrednot in blaginje njenih narodov ter da med drugim spoštuje svojo bogato kulturno in jezikovno raznolikost ter zagotavlja varovanje in razvoj evropske kulturne dediščine.

- (4) V sporočilu Komisije z dne 22. maja 2018 z naslovom „Nova evropska agenda za kulturo”, so nadalje določeni cilji za kulturne in ustvarjalne sektorje. Cilji sporočila so izkoriščanje moči kulture in kulturne raznolikosti za socialno kohezijo in družbeno blaginjo s spodbujanjem čezmejne razsežnosti kulturnih in ustvarjalnih sektorjev ter spodbujanjem njihove zmogljivosti za rast, spodbujanje na kulturi temelječe ustvarjalnosti v izobraževanju in inovacijah ter za delovna mesta in rast ter krepitev mednarodnih kulturnih povezav. Program Ustvarjalna Evropa (v nadaljnjem besedilu: Program) bo skupaj z drugimi programi in skladi Unije podpiral novo evropsko agenda za kulturo. Ohranjati in spodbujati bi bilo treba resnično vrednost kulture in umetniškega izražanja, umetniško ustvarjanje pa bi moralo imeti osrednje mesto v Programu. To je tudi v skladu z Unescovo konvencijo iz leta 2005 o varovanju in spodbujanju raznolikosti kulturnih izrazov, ki je začela veljati 18. marca 2007, Unija in njene države članice pa so njene pogodbenice.
- (5) Da bi okrepili skupno področje kulturne raznolikosti za narode v Evropi, je pomembno spodbujati transnacionalno kroženje umetniških in kulturnih del, zbirk in izdelkov, s čimer se spodbujajo dialog in kulturne izmenjave, pa tudi transnacionalno mobilnost umetnikov ter strokovnjakov na področju kulture in ustvarjalnosti.
- (6) Varstvo in povečanje pomena kulturne dediščine omogoča svobodno sodelovanje v kulturnem življenju v skladu Splošno deklaracijo človekovih pravic Združenih narodov in Mednarodnim paktom o ekonomskih, socialnih in kulturnih. Kulturna dediščina ima torej pomembno vlogo pri gradnji mirne in demokratične družbe, v procesih trajnostnega razvoja in pri spodbujanju kulturne raznolikosti.

- (7) Spodbujanje evropske kulturne raznolikosti temelji na svobodi umetniškega izražanja, sposobnostih in kompetencah umetnikov in kulturnih izvajalcev, obstoju uspešnih in odpornih kulturnih in ustvarjalnih sektorjev ter zmožnosti umetnikov in kulturnih izvajalcev, da ustvarjajo, uvajajo inovacije in proizvajajo svoja dela ter jih distribuirajo obsežnejšemu in bolj raznolikemu evropskemu občinstvu. S tem se na ta način povečuje poslovni potencial kulturnih in ustvarjalnih sektorjev, povečuje dostop do ustvarjalnih vsebin, umetniških raziskav in ustvarjalnosti ter njihova promocija, hkrati pa se prispeva k trajnostni rasti in ustvarjanju delovnih mest. Poleg tega spodbujanje ustvarjalnosti in novih znanj prispeva h krepitvi konkurenčnosti in rojevanju inovacij v industrijskih vrednostnih verigah. Bogata kulturna in jezikovna raznolikost Unije je ključno sredstvo za evropski projekt. Obenem so za evropski kulturni in ustvarjalni trg značilne geografske posebnosti, jezikovne posebnosti ali oboje, ki lahko povzročijo razdrobljenost trga. Zato so potrebna nenehna prizadevanja za zagotovitev, da kulturni in ustvarjalni sektorji v celoti izkoristijo prednosti evropskega enotnega trga in zlasti digitalnega enotnega trga.
- (8) Digitalizacija predstavlja spremembo paradigme za kulturne in ustvarjalne sektorje. Preoblikovale so se navade, odnosi ter modeli proizvodnje in potrošnje. To predstavlja številne izzive. Hkrati digitalizacija kulturnim in ustvarjalnim sektorjem ponuja nove priložnosti za ustvarjanje, distribucijo in dostop do evropskih del, kar koristi evropski družbi kot celoti. Program bi moral kulturne in ustvarjalne sektorje spodbujati, naj izkoristijo te priložnosti.

- (9) Program bi moral upoštevati dvojno naravo kulturnih in ustvarjalnih sektorjev ter priznavati resnično in umetniško vrednost kulture na eni strani ter tržno vrednost teh sektorjev na drugi strani, vključno s širšim prispevkom teh sektorjev k rasti, konkurenčnosti, ustvarjalnosti in inovacijam. Program bi moral upoštevati tudi pozitivni vpliv kulture na medkulturni dialog, socialno kohezijo in razširjanje znanja. To zahteva močne evropske kulturne in ustvarjalne sektorje, zlasti živahno evropsko avdiovizualno industrijo glede na njeno zmogljivost za doseganje raznolikega občinstva in njen gospodarski pomen, vključno z njenim gospodarskim pomenom za druge ustvarjalne sektorje. Vendar se je konkurenca na svetovnih avdiovizualnih trgih še dodatno okrepila z vse večjo digitalizacijo, na primer spremembe v medijski produkciji in koriščenju medijev ter vse pomembnejšo vlogo svetovnih platform za distribucijo vsebin. Zato je treba povečati podporo za evropsko industrijo.
- (10) Kulturni in ustvarjalni sektorji imajo, kot dokazujejo ukrepi Unije za evropske prestolnice kulture, vzpostavljene s Sklepom št. 445/2014/EU Evropskega parlamenta in Sveta¹ (v nadaljnjem besedilu: evropske prestolnice kulture), pomembno vlogo pri krepitevi in oživljanju območij Unije. V tem smislu so kulturni in ustvarjalni sektorji ključni dejavniki za spodbujanje kakovostnega turizma ter regionalnega, lokalnega in urbanega razvoja po vsej Uniji.

¹ Sklep št. 445/2014/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. aprila 2014 o vzpostavitvi aktivnosti Unije za Evropske prestolnice kulture za leta od 2020 do 2033 in o razveljavitvi Sklepa št. 1622/2006/ES (UL L 132, 3.5.2014, str. 1).

- (11) Program bi moral, da bo učinkovit, s prilagojenimi pristopi v okviru sklopa, namenjenega avdiovizualnemu sektorju (v nadaljnjem besedilu: sklop MEDIA), sklopa, namenjenega drugim kulturnim in ustvarjalnim sektorjem (v nadaljnjem besedilu: sklop Kultura), ter medsektorskega sklopa (v nadaljnjem besedilu: Medsektorski sklop) upoštevati posebno naravo in izzive različnih kulturnih in ustvarjalnih sektorjev, njihove različne ciljne skupine in njihove posebne potrebe.
- (12) Program bi moral podpirati ukrepe in dejavnosti z evropsko dodano vrednostjo, ki dopolnjujejo regionalne, nacionalne, mednarodne in druge programe in politike Unije ter pozitivno vplivajo na evropske državljane, podpirati pa bi moral tudi razvoj in spodbujanje transnacionalnega sodelovanja in izmenjav v kulturnih in ustvarjalnih sektorjih. Program s temi ukrepi in dejavnostmi prispeva h krepitvi evropske identitete in vrednot, hkrati pa spodbuja kulturno in jezikovno raznolikost.
- (13) Glasba v vseh oblikah in izrazih, in zlasti sodobna glasba in izvajanje glasbe v živo, je pomembna sestavina kulturne, umetniške in gospodarske sfere v Uniji in njene dediščine. Je element socialne kohezije ter služi kot ključni instrument za krepitev gospodarskega in kulturnega razvoja. V sklopu Kultura bi bilo torej treba posebno pozornost nameniti glasbenemu sektorju.

- (14) V sklopu Kultura bi bilo treba spodbujati mreženje ustvarjalnih skupnosti ter z uporabo različnih znanj in spretnosti, kot so umetniška, ustvarjalna, digitalna in tehnološka znanja in spretnosti, krepiti čezmejno in večdisciplinarno sodelovanje.
- (15) Cilj Medsektorskega sklopa je izkoristiti možnost sodelovanja med različnimi kulturnimi in ustvarjalnimi sektorji ter obravnavati skupne izzive, s katerimi se soočajo. Obstajajo tudi koristi v smislu prenosa znanja in upravne učinkovitosti, ki bi se lahko pridobila s skupnim prečnim pristopom. V tem okviru centri Programa prispevajo k doseganju ciljev Programa in njegovemu izvajanju.

- (16) V avdiovizualnem sektorju je potrebno ukrepanje Unije, ki bo dopolnjevalo politike Unije za digitalni enotni trg. To se nanaša zlasti na posodobitev okvira za avtorske pravice z direktivama (EU) 2019/789¹ in (EU) 2019/790² Evropskega parlamenta in Sveta ter Direktivo 2010/13/EU Evropskega parlamenta in Sveta³, kot je bila spremenjena z Direktivo (EU) 2018/1808 Evropskega parlamenta in Sveta⁴. Z direktivama (EU) 2019/789 in (EU) 2019/790 naj bi se okrepila zmogljivost evropskih avdiovizualnih izvajalcev za ustvarjanje, financiranje, proizvodnjo in širjenje del, ki so jasno vidna na različnih medijih, na primer TV, kino ali video na zahtevo, in so na voljo in privlačna za občinstvo na bolj odprtem in konkurenčnem trgu v Evropi in zunaj nje. Namen navedenih direktiv je tudi vzpostaviti dobro delujoč trg za ustvarjalce in imetnike pravic, zlasti za medijske publikacije in spletne platforme, ter zagotoviti pravično plačilo za avtorje in izvajalce, kar so razsežnosti, ki bi jih bilo treba upoštevati v celotnem Programu. Poleg tega je treba povečati podporo za obravnavo nedavnega razvoja trga, zlasti močnejšega položaja svetovnih platform distribucije v primerjavi z nacionalnimi radiodifuzijskimi hišami, ki tradicionalno vlagajo v produkcijo evropskih del. Ker se tržni pogoji in avdiovizualni izvajalci še naprej razvijajo, bi bilo treba v okviru izvajanja Programa določiti posebna merila za opredelitev, kaj sestavlja neodvisno produkcijsko družbo.

¹ Direktiva (EU) 2019/789 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. aprila 2019 o določitvi pravil glede izvrševanja avtorske in sorodnih pravic, ki se uporabljajo za določene spletne prenose radiodifuznih organizacij in retransmisije televizijskih ter radijskih programov, in spremembi Direktive Sveta 93/83/EGS (UL L 130, 17.5.2019, str. 82).

² Direktiva (EU) 2019/790 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. aprila 2019 o avtorski in sorodnih pravicah na enotnem digitalnem trgu in spremembi direktiv 96/9/ES in 2001/29/ES (UL L 130, 17.5.2019, str. 92).

³ Direktiva 2010/13/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 10. marca 2010 o usklajevanju nekaterih zakonov in drugih predpisov držav članic o opravljanju avdiovizualnih medijskih storitev (Direktiva o avdiovizualnih medijskih storitvah) (UL L 95, 15.4.2010, str. 1).

⁴ Direktiva (EU) 2018/1808 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. novembra 2018 o spremembi Direktive 2010/13/EU o usklajevanju nekaterih zakonov in drugih predpisov držav članic o opravljanju avdiovizualnih medijskih storitev (Direktiva o avdiovizualnih medijskih storitvah) glede na spreminjajoče se tržne razmere (UL L 303, 28.11.2018, str. 69).

- (17) Program bi moral omogočati, da v njem sodeluje kar najširši krog organizacij v kulturnih in ustvarjalnih sektorjih in da imajo te organizacije najširši možni dostop do Programa, ne glede na njihov geografski izvor. Program bi moral te organizacije in najbolj nadarjene podpirati pri čezmejnem in mednarodnem delovanju, ne glede na to, kje se nahajajo. V sklopu MEDIA bi bilo treba upoštevati razlike med državami glede produkcije in distribucije avdiovizualnih vsebin ter dostopa do avdiovizualnih vsebin in trendov, povezanih s koriščenjem avdiovizualnih vsebin, zlasti pa glede njihovih jezikovnih in geografskih posebnosti, s čimer bi se zagotovili bolj izenačeni konkurenčni pogoji, povečala udeležba in razširilo sodelovanje med državami članicami z različnimi avdiovizualnimi zmogljivostmi ter podprlo čezmejno in mednarodno delovanje evropskih talentov, ne glede na to, kje se nahajajo. Upoštevati bi bilo treba tudi posebnosti najbolj oddaljenih regij iz člena 349 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU).

- (18) Posebni ukrepi v okviru Programa, kot so ukrep Unije za znak evropske dediščine, uveden s Sklepom št. 1194/2011/EU Evropskega parlamenta in Sveta¹ (v nadaljnjem besedilu: znak evropske dediščine), dnevi evropske dediščine, evropske nagrade na področju sodobne, rock in pop glasbe, literature, dediščine in arhitekture ter evropske prestolnice kulture, so neposredno dosegli milijone evropskih državljanov ter dokazali socialne in gospodarske koristi evropskih kulturnih politik, zato bi jih bilo treba nadaljevati in po možnosti razširiti. V sklopu Kultura bi bilo treba podpirati dejavnosti mreženja območij z znakom evropske dediščine. Razmisliti bi bilo treba tudi o možnosti razširitve podeljevanja evropskih nagrad na nova področja in sektorje, zlasti gledališče.
- (19) Kultura je ključnega pomena za krepitev vključujočih in povezanih skupnosti. V zvezi z migracijskimi vprašanji in izzivi glede vključevanja ima kultura temeljno vlogo pri zagotavljanju priložnosti za medkulturni dialog ter pri vključevanju migrantov in beguncev, saj jim pomaga, da se počutijo kot del gostiteljske družbe, pa tudi pri razvoju dobrih odnosov med migranti in novimi skupnostmi.
- (20) Da bi prispeval k vključujoči družbi, bi moral program spodbujati in povečati kulturno udejstvovanje v Uniji, zlasti kar zadeva invalide in osebe iz prikrajšanih okolij.

¹ Sklep št. 1194/2011/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. novembra 2011 o uvedbi ukrepa Evropske unije za znak evropske dediščine (UL L 303, 22.11.2011, str. 1).

- (21) V skladu z izjavo iz Davosa z dne 22. januarja 2018 z naslovom „Oblikovanje visokokakovostne gradbene kulture za Evropo“ bi bilo treba spodbujati nov celovit pristop k oblikovanju visokokakovostnega grajenega okolja, ki je vezan na kulturo, krepi socialno kohezijo, zagotavlja okoljsko trajnostnost ter prispeva k zdravju in blaginji celotnega prebivalstva. Pri tem pristopu poudarek ne bi smel biti samo na urbanih območjih, ampak tudi na medsebojni povezanosti obrobni in podeželskih območij. Pojem *Baukultur* zajema vse dejavnike, ki neposredno vplivajo na kakovost življenja državljanov in skupnosti, s čimer se zelo konkretno spodbujajo vključevanje, kohezija in trajnostnost.
- (22) Svoboda izražanja in umetniška svoboda sta jedro živahnih kulturnih in ustvarjalnih sektorjev. Zlasti za sektor novičarskih medijev potrebuje svobodno, raznoliko in pluralistično medijsko okolje. V povezavi z Direktivo 2010/13/EU bi torej moral Program spodbujati svobodno, raznoliko in pluralistično medijsko okolje, spodbudno za oblikovanje povezav in medsektorske dejavnosti, ki podpirajo sektor novičarskih medijev. Program bi moral zagotavljati podporo novim medijskim delavcem in izboljšati razvoj kritičnega razmišljanja med državljani s spodbujanjem medijske pismenosti.
- (23) Program bi moral spodbujati tudi zanimanje za evropska avdiovizualna dela in izboljšati dostop do njih, zlasti z ukrepi za razvoj občinstva, vključno s filmskim opismenjevanjem.

- (24) Mobilnost umetnikov in kulturnih delavcev prek meja v okviru sklopa Kultura lahko prispeva k bolj povezanim, močnejšim in bolj trajnostnim kulturnim in ustvarjalnim sektorjem v Uniji, saj je to način za pospešitev razvoja spretnosti in pridobivanja znanja znotraj kulturnih in ustvarjalnih sektorjev, za izboljšanje medkulturne ozaveščenosti in spodbujanje transnacionalnega soustvarjanja, koprodukcije, kroženja in razširjanja del.
- (25) Projekti sodelovanja, zlasti majhni projekti, bi morali biti zaradi posebnosti kulturnih in ustvarjalnih sektorjev v središču sklopa Kultura. Zato bi morala Komisija olajšati sodelovanje v Programu z znatno poenostavitvijo birokratskih postopkov, predvsem v fazi prijave, za majhne projekte pa bi bilo treba dovoliti višje stopnje sofinanciranja.
- (26) V skladu s členoma 8 in 10 PDEU bi moral Program v vseh svojih dejavnostih podpirati vključevanje vidika spolov in vključevanje ciljev nediskriminacije ter po potrebi opredeliti ustrezna merila za uravnoteženo zastopanost spolov. Ženske dejavno sodelujejo v kulturnih in ustvarjalnih sektorjih kot avtorice, strokovnjakinje, učiteljice, umetnice in članice občinstva. Vendar pa ženske redkeje zasedajo vodstvene položaje v kulturnih, umetniških in ustvarjalnih institucijah. Zato bi moral Program promovirati nadarjene ženske, da bi se podprla umetniška in poklicna kariera žensk.

- (27) Ob upoštevanju skupnega sporočila z dne 8. junija 2016 z naslovom „Oblikovanje strategije EU za mednarodne kulturne povezave“, ki ga je podprla resolucija Evropskega parlamenta z dne 5. julija 2017 o mandatu za dialog o predlogu proračuna za leto 2018¹, in sklepov Sveta z dne 24. maja 2017 o strateškem pristopu EU k mednarodnim kulturnim odnosom bi morali evropski instrumenti financiranja in zlasti Program prepoznati pomen kulture v mednarodnih odnosih in njeno vlogo pri promociji evropskih vrednot z usmerjenimi in ciljnim ukrepi, ki so zasnovani tako, da imajo jasen vpliv Unije na svetovnem prizorišču.
- (28) V skladu s sporočilom Komisije z dne 22. julija 2014 z naslovom „Na poti k celostnemu pristopu do kulturne dediščine za Evropo“ bi bilo treba z ustreznimi politikami in instrumenti zagotavljati zapuščino evropskega leta kulturne dediščine 2018, ki je uspešno in učinkovito vključevalo kulturo v druga področja politike, zlasti s pristopom participativnega upravljanja, da bi izkoristili dolgoročno in trajnostno vrednost evropske kulturne dediščine ter razvili celovitejši pristop k njenemu ohranjanju in vrednotenju ter podprli trajnostno varovanje, prenovo, prilagojeno ponovno uporabo ter promocijo njenih vrednosti z dejavnostmi ozaveščanja in mreženja. V kulturnem sektorju bi bilo treba razmisliti o podpori umetnikom, ustvarjalcem in umetniškim obrtnikom v tradicionalnih poklicih, povezanih z obnovo kulturne dediščine. Zlasti v avdiovizualnem sektorju so dela, povezana z dediščino, ključni vir spominov in kulturne raznolikosti ter predstavljajo potencialne tržne priložnosti. V tem smislu avdiovizualni arhivi in knjižnice prispevajo k ohranjanju in ponovni uporabi del, povezanih z dediščino, ter k novemu razvoju trga za dela, povezana z dediščino.

¹ UL C 334, 19.9.2018, str. 253.

- (29) V skladu s sporočilom Komisije z dne 10. marca 2020 z naslovom „Nova industrijska strategija za Evropo“ bi se morala Unija opirati na svoje prednosti, zlasti svojo raznolikost, nadarjenost, vrednote, način življenja ter svoje inovatorje in ustvarjalce.
- (30) Uspeh Programa temelji na razvoju inovativnih in učinkovitih projektov, ki ustvarjajo dobro prakso na področju transnacionalnega evropskega sodelovanja v kulturnih in ustvarjalnih sektorjih. Take zgodbe o uspehu bi bilo treba promovirati ob vsaki priložnosti, da bi spodbudili podporo novim poslovnim modelom ter znanjem in spretnostim, podpirali tradicionalno znanje in izkušnje ter da bi se ustvarjalne in interdisciplinarne rešitve prenesle v ekonomsko in socialno vrednost.
- (31) Program bi moral biti pod določenimi pogoji odprt za sodelovanje članic Evropskega združenja za prosto trgovino, držav pristopnic, držav kandidatk in potencialnih kandidat, ki uživajo ugodnosti predpristopne strategije, držav iz evropske sosedске politike, in strateških partnerjev EU.
- (32) Tretje države, ki so članice Evropskega gospodarskega prostora, so lahko v programih Unije udeležene v okviru sodelovanja, vzpostavljenega na podlagi Sporazuma o Evropskem gospodarskem prostoru¹, ki določa izvajanje programov na podlagi odločitve, sprejete na podlagi navedenega sporazuma. Tretje države lahko sodelujejo tudi na podlagi drugih pravnih instrumentov. V to uredbo bi bilo treba vnesti posebno določbo, s katero se od tretjih držav zahteva, da odgovornemu odredbodajalcu, Evropskemu uradu za boj proti goljufijam (OLAF) in Računskemu sodišču podelijo potrebne pravice in dostop, da lahko v celoti izvajajo svoje pristojnosti.

¹ UL L 1, 3.1.1994, str. 3.

- (33) Tretje države bi si morale prizadevati v celoti sodelovati v Programu. Vendar pa bi morale tretje države, ki ne izpolnjujejo pogojev za sodelovanje v sklopu MEDIA in Medsektorskem sklopu, sodelujejo pa v sklopu Kultura, imeti možnost, da vzpostavijo in podpirajo centre Programa za promocijo Programa v njihovi državi ter spodbujajo čezmejno sodelovanje v kulturnih in ustvarjalnih sektorjih.
- (34) Odstopanja od obveznosti izpolnjevanja pogojev, določenih v Direktivi 2010/13/EU , bi morala biti podrobno pregledana in v ustrezno utemeljenih primerih odobrena državam iz evropske sosedске politike, ob upoštevanju posebnega položaja avdiovizualnega trga v zadevni državi in ravni vključevanja v okvir evropskih avdiovizualnih politik. Redno bi bilo treba spremljati napredek pri doseganju ciljev iz Direktive 2010/13/EU. Poleg tega bi bilo treba sodelovanje pri ukrepih, ki jih financira sklop MEDIA, za vsak primer posebej določiti v ustreznih delovnih programih.
- (35) Program bi moral spodbujati sodelovanje med Unijo in mednarodnimi organizacijami, kot so Unesco, Svet Evrope, vključno z Eurimages in Evropskim avdiovizualnim observatorijem (v nadaljnjem besedilu: Observatorij), Organizacija za gospodarsko sodelovanje in razvoj (OECD) in Svetovna organizacija za intelektualno lastnino. Program bi moral tudi podpirati zavezo Unije v zvezi s cilji trajnostnega razvoja, predvsem pa njene kulturne razsežnosti. V zvezi z avdiovizualnim sektorjem bi moral Program zagotoviti prispevek Unije k delu Observatorija.

- (36) Glede na to, kako pomembno je obvladovanje podnebnih sprememb v skladu z zavezami Unije za izvajanje Pariškega sporazuma, sprejetega na podlagi Okvirne konvencije Združenih narodov o spremembi podnebja, in doseganje ciljev Združenih narodov za trajnostni razvoj, je namen Programa prispevati k vključevanju podnebnih ukrepov in k doseganju skupnega cilja, da bi se 30 % proračunskih odhodkov Unije namenilo podnebnim ciljem. V skladu z evropskim zelenim dogovorom kot načrtom za trajnostno rast bi bilo treba pri ukrepih na podlagi te uredbe spoštovati načelo, da se ne škoduje bistveno. Med izvajanjem Programa, bi bilo treba ustrezne ukrepe opredeliti in uvesti, ne da bi spremenili osnovni značaj Programa, in ponovno oceniti v okviru zadevnih procesov ocenjevanja in pregleda.
- (37) Komisija bi morala imeti možnost, da za poenostavitev in učinkovitost proračunske obveznosti razdeli na letne obroke. V tem primeru bi morala Komisija med izvajanjem Programa dodeliti letne obroke, ob upoštevanju napredka ukrepov, ki prejmejo finančno pomoč, ocenjenih potreb teh ukrepov in razpoložljivega proračuna. Komisija bi morala upravičencem do nepovratnih sredstev sporočiti okvirni časovni raspored za dodelitev posameznih letnih obrokov.

- (38) Za to uredbo se uporabljajo horizontalna finančna pravila, ki sta jih Evropski parlament in Svet sprejela na podlagi člena 322 PDEU. Ta pravila so določena v Uredbi (EU, Euratom) 2018/1046 Evropskega parlamenta in Sveta¹ (v nadaljnjem besedilu: finančna uredba) in določajo zlasti postopek za pripravo in izvrševanje proračuna prek nepovratnih sredstev, javnih naročil, nagrad in posrednega izvrševanja ter predvidevajo nadzor odgovornosti finančnih udeležencev. Pravila, sprejeta na podlagi člena 322 PDEU, zajemajo tudi splošni režim pogojenosti za zaščito proračuna Unije.
- (39) „LUX – evropska filmska nagrada občinstva, ki jo podeljujeta Evropski parlament in Evropska filmska akademija”, se je uveljavila kot prepoznavna evropska nagrada za promocijo in širjenje evropskih filmov, ki odražajo evropsko identiteto in vrednote zunaj nacionalnih meja, gradi pa na sodelovanju s skupnostjo priznanih filmskih ustvarjalcev ter evropskih filmskih organizacij in mrež.

¹ Uredba (EU, Euratom) 2018/1046 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. julija 2018 o finančnih pravilih, ki se uporabljajo za splošni proračun Unije, spremembi uredb (EU) št. 1296/2013, (EU) št. 1301/2013, (EU) št. 1303/2013, (EU) št. 1304/2013, (EU) št. 1309/2013, (EU) št. 1316/2013, (EU) št. 223/2014, (EU) št. 283/2014 in Sklepa št. 541/2014/EU ter razveljavitvi Uredbe (EU, Euratom) št. 966/2012 (UL L 193, 30.7.2018, str. 1).

- (40) Mladinski orkester Evropske unije je od svoje ustanovitve razvil edinstveno strokovno znanje pri spodbujanju dostopa do glasbe, pa tudi medkulturnega dialoga, medsebojnega spoštovanja in razumevanja s pomočjo kulture, istočasno pa je dal poudarek tudi na razvoju mednarodne kariere in usposabljanju mladih glasbenikov. Posebnost Mladinskega orkestra Evropske unije je, da gre za evropski orkester, ustanovljen z resolucijo Evropskega parlamenta, ki presega kulturne meje, sestavljajo pa ga mladi glasbeniki, ki so bili izbrani iz cele Evrope v skladu z zahtevnimi umetniškimi merili po strogo določenem in preglednem vsakoletnem postopku za avdicije v vseh državah članicah. Ta posebni prispevek k evropski kulturni raznolikosti in identiteti bi bilo treba priznati na primer tako, da se predvidijo ukrepi, za sodelovanje pri katerih se lahko prijavijo Mladinski orkester Evropske unije in podobni evropski kulturni subjekti. Za take subjekte bi bilo treba predvideti možnost večletnega financiranja, da bi se zagotovila stabilnost njihovega delovanja.
- (41) Organizacije v kulturnih in ustvarjalnih sektorjih z veliko evropsko geografsko pokritostjo in dejavnostmi, ki vključujejo ponujanje kulturnih storitev neposredno evropskim državljanom ter lahko zato neposredno vplivajo na evropsko identiteto, bi morale biti upravičene do podpore Unije.

- (42) Za zagotovitev učinkovite dodelitve sredstev iz splošnega proračuna Unije je treba zagotoviti, da vsi ukrepi in dejavnosti, ki se izvajajo v okviru Programa, zagotavljajo evropsko dodano vrednost. Pomembno je tudi zagotoviti, da dopolnjujejo dejavnosti držav članic. Prizadevati si je treba za skladnost, dopolnjevanje in sinergije s programi financiranja, ki podpirajo področja politike s tesnimi medsebojnim vezmi, pri čemer se zagotovi, da so potencialni upravičenci seznanjeni z različnimi možnostmi financiranja, in s horizontalnimi politikami, kot je konkurenčna politika Unije.
- (43) Finančna podpora bi morala biti uporabljena za sorazmerno odpravljanje nedelovanja trga ali naložbene okoliščine, ki niso optimalne, ukrepi pa se ne bi smeli podvajati ali v celoti nadomestiti zasebnega financiranja ali izkrivljati konkurence na notranjem trgu.
- (44) Pomembno je, da Program obravnava strukturne izzive evropskih kulturnih in ustvarjalnih sektorjev, ki jih je še poglobila pandemija COVID-19. Program poudarja temeljno vlogo evropske kulture in medijev za blaginjo državljanov ter za opolnomočanje, da sprejemajo informirane odločitve. Program bi moral skupaj z drugimi ustreznimi programi financiranja Unije in instrumentom Next Generation EU podpirati kratkoročno okrevanje kulturnih in ustvarjalnih sektorjev, krepiti njihovo dolgoročno odpornost in konkurenčnost, da bi se v prihodnje čim bolj obravnavali morebitne večje krize, ter jih podpreti pri digitalnem in ekološkem prehodu.
- (45) K ciljem politike Programa se prispeva tudi s finančnimi instrumenti in proračunskimi jamstvi v okviru sklopov politike programa InvestEU za obdobje 2021–2027, ki med drugim še naprej olajšujejo dostop do financiranja za mala in srednja podjetja in organizacije v kulturnih in ustvarjalnih sektorjih.

- (46) Učinek, kakovost in učinkovitost pri izvajanju projektov v okviru Programa bi morali biti ključna ocenjevalna merila za izbiro zadevnih projektov. Ob upoštevanju tehničnega strokovnega znanja, ki je potrebno za oceno predlogov v okviru posebnih ukrepov Programa, so lahko člani komisije za ocenjevanje takih predlogov (v nadaljnjem besedilu: komisija za ocenjevanje) zunanji strokovnjaki. Pri izbiri zunanjih strokovnjakov je treba ustrezno upoštevati njihove poklicne izkušnje in uravnoteženo zastopanost spolov zadevne komisije.
- (47) Program bi moral vključevati realističen in obvladljiv sistem kvalitativnih in kvantitativnih kazalnikov uspešnosti za spremljanje njegovih ukrepov in trajno spremljanje njegove uspešnosti. To spremljanje ter ukrepi informiranja in komuniciranja v zvezi s Programom in njegovimi ukrepi, bi morali temeljiti na treh sklopih Programa.
- (48) Komisija bi morala zaradi pomembnosti in kompleksnosti zbiranja in analiziranja podatkov ter merjenja učinka kulturnih politik z uporabo svojega strokovnega znanja ter strokovnega znanja drugih ustreznih raziskovalnih institucij pomagati pri zbiranju dokazov in statističnih podatkov o trendih in razvoju kulturnih in ustvarjalnih sektorjev, o zbranih podatkih pa bi morala redno poročati Evropskemu parlamentu in Svetu.
- (49) Program bi bilo treba vzpostaviti za obdobje sedmih let, da se njegovo trajanje uskladi s trajanjem večletnega finančnega okvira za obdobje od 2021 do 2027 iz Uredbe Sveta (EU, Euratom) 2020/2093¹ (v nadaljnjem besedilu: večletni finančni okvir 2021-2027).

¹ Uredba Sveta (EU, Euratom) 2020/2093 z dne 17. decembra 2020 o določitvi večletnega finančnega okvira za obdobje 2021–2027 (UL L 433 I, 22.12.2020, str. 11).

- (50) Ta uredba določa finančna sredstva za Program, ki v letnem proračunskem postopku za Evropski parlament in Svet pomenijo prednostni referenčni znesek v smislu točke 18 Medinstitucionalnega sporazuma z dne 16. decembra 2020 med Evropskim parlamentom, Svetom Evropske unije in Evropsko komisijo o proračunski disciplini, sodelovanju v proračunskih zadevah in dobrem finančnem poslovanju ter novih virih lastnih sredstev, vključno s časovnim načrtom za uvedbo novih virov lastnih sredstev¹.
- (51) Za ta program se uporablja finančna uredba. Finančna uredba določa pravila za izvrševanje proračuna Unije, vključno s pravili o nepovratnih sredstvih, vključno s tistimi, ki se podeljujejo tretjim osebam, nagradah, javnih naročilih, posrednem upravljanju, finančnih instrumentih, proračunskih jamstvih, finančni pomoči in o povračilu zunanjim strokovnjakom.
- (52) Oblike financiranja in načine izvajanja na podlagi te uredbe bi bilo treba izbrati glede na njihovo ustreznost za uresničevanje specifičnih ciljev ukrepov in doseganje rezultatov, pri čemer se upoštevajo zlasti stroški kontrol, upravno breme in potreba po upravni poenostavitvi, zlasti v postopku vlaganja vlog, v korist vseh udeleženi strani in pričakovano tveganje neupoštevanja veljavnih pravil. Pri tej izbiri bi bilo treba upoštevati tudi uporabo pavšalnih zneskov, stroškov na enoto, pavšalnih stopenj ter financiranja, ki ni povezano s stroški, kot je določeno v členu 125(1) finančne uredbe.

¹ UL L 433 I, 22.12.2020, str. 28.

(53) V skladu s finančno uredbo, Uredbo (EU, Euratom) št. 883/2013 Evropskega parlamenta in Sveta¹ ter uredbami Sveta (ES, Euratom) št. 2988/95², (Euratom, ES) št. 2185/96³ in (EU) 2017/1939⁴ se finančni interesi Unije zaščitijo s sorazmernimi ukrepi, ki vključujejo ukrepe v zvezi s preprečevanjem, odkrivanjem, odpravljanjem in preiskovanjem nepravilnosti, tudi goljufij, z izterjavo izgubljenih, neupravičeno izplačanih ali nepravilno porabljenih sredstev ter po potrebi z naložitvijo upravnih sankcij. Zlasti je v skladu z uredbama (Euratom, ES) št. 2185/96 in (EU, Euratom) št. 883/2013 OLAF pooblaščen za izvajanje upravnih preiskav, vključno s pregledi in inšpekcijami na kraju samem, da bi ugotovil, ali je prišlo do goljufije, korupcije ali kakršnega koli drugega nezakonitega ravnanja, ki škodi finančnim interesom Unije. Evropsko javno tožilstvo (EJT) je v skladu z Uredbo (EU) 2017/1939 pooblaščen za preiskovanje in pregon kaznivih dejanj, ki škodijo finančnim interesom Unije, kot je določeno v Direktivi (EU) 2017/1371 Evropskega parlamenta in Sveta⁵. V skladu s finančno uredbo mora vsaka oseba ali subjekt, ki prejema sredstva Unije, v celoti sodelovati pri zaščiti finančnih interesov Unije, Komisiji, OLAF, Računskemu sodišču in, za tiste države članice, ki so vključene v okrepljeno sodelovanje na podlagi Uredbe (EU) 2017/1939, EJT podeliti potrebne pravice in dostop ter zagotoviti, da vse tretje strani, ki so vključene v izvrševanje sredstev Unije, podelijo enakovredne pravice.

¹ Uredba (EU, Euratom) št. 883/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. septembra 2013 o preiskavah, ki jih izvaja Evropski urad za boj proti goljufijam (OLAF), ter razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1073/1999 Evropskega parlamenta in Sveta in Uredbe Sveta (Euratom) št. 1074/1999 (UL L 248, 18.9.2013, str. 1).

² Uredba Sveta (ES, Euratom) št. 2988/95 z dne 18. decembra 1995 o zaščiti finančnih interesov Evropskih skupnosti (UL L 312, 23.12.1995, str. 1).

³ Uredba Sveta (Euratom, ES) št. 2185/96 z dne 11. novembra 1996 o pregledih in inšpekcijah na kraju samem, ki jih opravlja Komisija za zaščito finančnih interesov Evropskih skupnosti pred goljufijami in drugimi nepravilnostmi (UL L 292, 15.11.1996, str. 2).

⁴ Uredba Sveta (EU) 2017/1939 z dne 12. oktobra 2017 o izvajanju okrepljenega sodelovanja v zvezi z ustanovitvijo Evropskega javnega tožilstva (EJT) (UL L 283, 31.10.2017, str. 1).

⁵ Direktiva (EU) 2017/1371 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 5. julija 2017 o boju proti goljufijam, ki škodijo finančnim interesom Unije, z uporabo kazenskega prava (UL L 198, 28.7.2017, str. 29).

- (54) Kakovostnim predlogom za ukrepe, ki so upravičeni na podlagi Programa, vendar zaradi proračunskih omejitev v njegovem okviru ne morejo biti financirani, bi moralo biti na podlagi posebnega sklopa meril mogoče podeliti znak pečat odličnosti. Z znakom pečat odličnosti se priznava kakovost predloga ter poenostavi iskanje alternativnega financiranja iz Evropskega sklada za regionalni razvoj ali Evropskega socialnega sklada plus+. Za ukrepe, za katere bi se lahko podelil znak pečat odličnosti, bi bilo treba v ustreznih razpisih za zbiranje predlogov navesti dodatne informacije.
- (55) Glede na člen 349 PDEU in ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 24. oktobra 2017 z naslovom „Trdnejše in prenovljeno strateško partnerstvo z najbolj oddaljenimi regijami EU“ bi bilo treba ceniti poseben prispevek regij iz navedenega člena h kulturni raznolikosti Unije ter njihovo vlogo pri spodbujanju izmenjav, tudi s pomočjo mobilnosti, ter sodelovanje z ljudmi in organizacijami iz tretjih držav, zlasti iz njihovih sosednjih držav. Na podlagi Sklepa Sveta 2013/755/EU¹ in ob upoštevanju prispevka čezmorskih držav in ozemelj k mednarodnemu kulturnemu vplivu Unije so osebe in subjekti s sedežem v čezmorskih državah in ozemljih upravičeni do financiranja v skladu s pravili in cilji Programa ter morebitnimi ureditvami, ki se uporabljajo v državi članici, s katero je zadevna čezmorska država ali ozemlje povezano. Zato bi moralo biti mogoče, da imajo ljudje enake koristi od konkurenčnih prednosti, ki jih lahko prinesejo kulturne in ustvarjalne industrije, kot sta zlasti gospodarska rast in zaposlovanje.

¹ Sklep Sveta 2013/755/EU z dne 25. novembra 2013 o pridružitvi čezmorskih držav in ozemelj Evropski uniji (Sklep o pridružitvi čezmorskih držav in ozemelj) (UL L 344, 19.12.2013, str. 1).

- (56) Za zagotovitev učinkovite ocene napredka Programa pri doseganju njegovih ciljev, bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastilo, da v skladu s členom 290 PDEU sprejme akte v zvezi z oblikovanjem okvira za spremljanje in ocenjevanje ter pregledovanjem kazalnikov Programa. Zlasti je pomembno, da se Komisija pri svojem pripravljalnem delu ustrezno posvetuje, vključno na ravni strokovnjakov, in da se to posvetovanje izvede v skladu z načeli, določenimi v Medinstitucionalnem sporazumu z dne 13. aprila 2016 o boljši pripravi zakonodaje¹. Za zagotovitev enakopravnega sodelovanja pri pripravi delegiranih aktov Evropski parlament in Svet zlasti prejmeta vse dokumente sočasno s strokovnjaki iz držav članic, njihuni strokovnjaki pa se sistematično lahko udeležujejo sestankov strokovnih skupin Komisije, ki zadevajo pripravo delegiranih aktov.

¹ UL L 123, 12.5.2016, str. 1.

- (57) V skladu s členom 193(2) finančne uredbe se nepovratna sredstva lahko dodelijo za ukrep, ki se je že začel izvajati, pod pogojem, da prosilec lahko dokaže, da je bilo treba ukrep začeti izvajati pred podpisom sporazuma o nepovratnih sredstvih. Vendar pa stroški, nastali pred datumom vložitve vloge za nepovratna sredstva, niso upravičeni do sredstev Unije, razen v ustrezno utemeljenih izjemnih primerih. V skladu s členom 193(4) finančne uredbe stroški, ki so nastali pred datumom vložitve vloge za nepovratna sredstva, niso upravičeni do sredstev Unije tudi v primeru nepovratnih sredstev za poslovanje, sporazum o nepovratnih sredstvih pa se podpiše v štirih mesecih od začetka proračunskega leta upravičenca. Da pri zagotavljanju podpore Unije ne bi prihajalo do motenj, ki bi lahko škodovale interesom Unije, bi moralo biti v sklepu o financiranju za omejeno obdobje na začetku večletnega finančnega okvira 2021–2027 in le v ustrezno utemeljenih primerih mogoče določiti, da so dejavnosti in stroški od 1. januarja 2021 upravičeni, tudi če so te dejavnosti izvedene in so ti stroški nastali pred vložitvijo vloge za nepovratna sredstva.
- (58) Na podlagi odstavkov 22 in 23 Medinstitucionalnega sporazuma z dne 13. aprila 2016 o boljši pripravi zakonodaje bi bilo treba Program oceniti na podlagi informacij, zbranih v skladu s posebnimi zahtevami glede spremljanja, pri tem pa se izogibati nalaganju upravnega bremena, zlasti državam članicam in pretiranemu urejanju. Te zahteve bi morale po potrebi vključevati merljive kazalnike kot podlago za ocenjevanje dejanskih rezultatov Programa.

- (59) Za zagotovitev enotnih pogojev za izvajanje te uredbe bi bilo treba na Komisijo prenesti izvedbena pooblastila za sprejetje programov dela. Ta izvedbena pooblastila bi bilo treba izvajati v skladu z Uredbo (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta¹. Kot je določeno s to uredbo bi morali biti roki zlasti sorazmerni in bi morali članom odbora dovolj zgodaj in dejansko omogočiti, da preučijo osnutke izvedbenih aktov in izrazijo svoje stališče.
- (60) Zagotoviti je treba pravilen zaključek programa Ustvarjalna Evropa za obdobje 2014–2020, ustanovljenega z Uredbo (EU) št. 1295/2013 Evropskega parlamenta in Sveta² (v nadaljnjem besedilu: Program za obdobje 2014-2020), zlasti glede nadaljevanja večletne ureditve za njegovo upravljanje, kot je financiranje tehnične in upravne pomoči. Tehnična in upravna pomoč bi morala od 1. januarja 2021 po potrebi zagotoviti upravljanje ukrepov, ki do 31. decembra 2020 še niso bili dokončani v okviru programa za obdobje 2014-2020.
- (61) Ta uredba spoštuje temeljne pravice in upošteva načela, priznana zlasti v Listini. Zlasti si prizadeva zagotoviti polno spoštovanje pravice do enakosti žensk in moških ter pravice do nediskriminacije na podlagi spola, rase ali etničnega porekla, vere ali prepričanja, invalidnosti, starosti ali spolne usmerjenosti, kot je zapisano v členih 21 in 23 Listine. Ta uredba je prav tako v skladu s Konvencijo Združenih narodov o pravicah invalidov.

¹ Uredba (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. februarja 2011 o določitvi splošnih pravil in načel, na podlagi katerih države članice nadzirajo izvajanje izvedbenih pooblastil Komisije (UL L 55, 28.2.2011, str. 13).

² Uredba (EU) št. 1295/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2013 o uvedbi programa Ustvarjalna Evropa (2014–2020) in razveljavitvi sklepov št. 1718/2006/ES, št. 1855/2006/ES in št. 1041/2009/ES (UL L 347, 20.12.2013, str. 221).

- (62) Ker ciljev te uredbe države članice ne morejo zadovoljivo doseči, temveč se zaradi transnacionalne narave, velikega obsega in široke geografske pokritosti financiranih dejavnosti na področju mobilnosti in sodelovanja, učinka na dostop do učne mobilnosti in splošneje na povezovanje Unije ter okrepljene mednarodne razsežnosti lažje dosežejo na ravni Unije, lahko Unija sprejme ukrepe v skladu z načelom subsidiarnosti iz člena 5 PEU. V skladu z načelom sorazmernosti iz navedenega člena ta uredba ne presega tistega, kar je potrebno za doseganje navedenih ciljev.
- (63) Uredbo (EU) št. 1295/2013 bi bilo zato treba razveljaviti z učinkom od 1. januarja 2021.
- (64) Za zagotovitev kontinuitete pri zagotavljanju podpore na zadevnem področju politike in da se omogoči izvajanje od začetka večletnega finančnega okvira za obdobje 2021–2027, bi morala ta uredba začeti veljati čim prej in bi se morala uporabljati z retroaktivnim učinkom od 1. januarja 2021 –

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

Poglavje I

Splošne določbe

Člen 1

Predmet urejanja

S to uredbo se za obdobje večletnega finančnega okvira 2021–2027 vzpostavi program Ustvarjalna Evropa (v nadaljnjem besedilu: Program).

Določa cilje Programa, proračun za obdobje 2021–2027, oblike financiranja Unije in pravila za zagotavljanje takega financiranja.

Člen 2

Oprelitev pojmov

V tej uredbi se uporabljajo naslednje opredelitve pojmov:

- (1) „kulturni in ustvarjalni sektorji“ pomeni vse sektorje:
 - (a) katerih dejavnosti, mnoge od katerih lahko privedejo do inovacij in delovnih mest, zlasti iz intelektualne lastnine:
 - (i) temeljijo na kulturnih vrednotah ter umetniškem in drugem individualnem ali skupinskem ustvarjalnem izražanju;

(ii) vključujejo razvoj, ustvarjanje, produkcijo, razširjanje ter ohranjanje blaga in storitev, ki vsebujejo kulturno, umetniško ali drugo ustvarjalno izražanje, ter povezane dejavnosti, kot sta izobraževanje ali upravljanje;

(b) ne glede na to:

(i) ali so te dejavnosti tržno ali netržno usmerjene;

(ii) katera vrsta strukture izvaja te dejavnosti in

(iii) kako se ta struktura financira;

ti sektorji med drugim vključujejo arhitekturo, arhive, knjižnice in muzeje, umetniške obrti, avdiovizualno področje (vključno s filmom, televizijo, videoigami in večpredstavnostnimi vsebinami), opredmeteno in neopredmeteno kulturno dediščino, oblikovanje (vključno z modnim oblikovanjem), festivale, glasbo, literaturo, uprizoritvene umetnosti (vključno z gledališčem in plesom), knjige in založništvo, radio in vizualne umetnosti;

(2) „pravni subjekt“ pomeni fizično ali pravno osebo, ki je ustanovljena in priznana kot taka v skladu z nacionalnim pravom, pravom Unije ali mednarodnim pravom, ki je pravna oseba in lahko uveljavlja pravice in prevzema obveznosti, kadar deluje v svojem imenu, ali subjekt, ki ni pravna oseba, kot je določeno v točki (c) člena 197(2)(c) finančne uredbe;

- (3) „operacija mešanega financiranja“ pomeni ukrepe, ki se podpirajo iz proračuna Unije, vključno v okviru mehanizmov mešanega financiranja na podlagi člena 2(6) finančne uredbe, ki združujejo nepovratne oblike podpore in finančne instrumente iz proračuna Unije s povratnimi oblikami podpore iz razvojnih institucij ali drugih javnih finančnih institucij ali iz komercialnih finančnih institucij in od vlagateljev.

Člen 3

Cilji programa

1. Splošna cilja programa sta:

- (a) varovanje, razvijanje in spodbujanje evropske kulturne in jezikovne raznolikosti ter dediščine;
- (b) povečanje konkurenčnosti in gospodarskega potenciala kulturnih in ustvarjalnih sektorjev, zlasti avdiovizualnega sektorja.

2. Specifični cilji Programa so:

- (a) okrepitev sodelovanja na področju umetnosti in kulture na evropski ravni, da bi se podprlo ustvarjanje evropskih del ter okrepila gospodarska, socialna in zunanja razsežnost ter inovativnost in mobilnost evropskih kulturnih in ustvarjalnih sektorjev;
- (b) spodbujanje konkurenčnosti, nadgradljivosti, sodelovanja, inovativnosti in trajnosti, vključno z mobilnostjo v evropskem avdiovizualnem sektorju;

- (c) spodbujanje sodelovanja na področju politike in inovativnih ukrepov, ki podpirajo vse sklope Programa, ter spodbujanje raznolikega, neodvisnega in pluralističnega medijskega okolja in medijske pismenosti, s čimer se spodbuja svoboda umetniškega izražanja, medkulturni dialog in socialna vključenost.

3. Program zajema naslednje sklope:

- (a) sklop Kultura, ki zajema kulturne in ustvarjalne sektorje razen avdiovizualnega sektorja;
- (b) sklop MEDIA, ki zajema avdiovizualni sektor;
- (c) Medsektorski sklop, ki zajema ukrepe v vseh kulturnih in ustvarjalnih sektorjih.

4. Cilji Programa se ob priznavanju resnične in gospodarske vrednosti kulture uresničujejo z ukrepi z evropsko dodano vrednostjo. Evropska dodana vrednost se med drugim zagotovi:

- (a) s transnacionalno naravo ukrepov in dejavnosti, ki dopolnjujejo regionalne, nacionalne, mednarodne in druge programe in politike Unije, s čimer se spodbujajo skupne evropske korenine in kulturno raznolikost;
- (b) s čezmejnimi sodelovanjem, vključno z mobilnostjo, med organizacijami in strokovnjaki v kulturnih in ustvarjalnih sektorjih ter potencialom takega sodelovanja za reševanje skupnih izzivov, vključno z digitalizacijo, in izboljšanje dostopa do kulture, spodbujanja dejavne udeležbe državljanov in medkulturnega dialoga;

- (c) z ekonomijo obsega ter rastjo in delovnimi mesti, ki jih omogoča podpora Unije, kar ustvarja učinek finančnega vzvoda na dodatna sredstva;
 - (d) z zagotavljanjem bolj izenačenih konkurenčnih pogojev z ukrepi z evropsko dodano vrednostjo v okviru sklopa MEDIA, ki upoštevajo posebnosti različnih držav, zlasti glede produkcije in distribucije vsebin, dostopa do njih, velikosti in značilnosti njihovih trgov ter njihove kulturne in jezikovne raznolikosti, tako da se poveča udeležba držav z različnimi avdiovizualnimi zmogljivostmi in okrepi sodelovanje med temi državami.
5. Cilji Programa se uresničujejo tako, da se pri tem spodbuja vključevanje, enakost, raznolikost in udeležba, kar se po potrebi doseže s posebnimi spodbudami, ki:
- (a) zagotavljajo dostop invalidov, pripadnikov manjšin in pripadnikov socialno marginaliziranih skupin do kulturnih in ustvarjalnih sektorjev ter spodbujajo njihovo dejavno udeležbo v teh sektorjih, vključno z ustvarjalnim procesom in razvojem občinstva, ter
 - (b) spodbujajo enakost spolov, zlasti kot gonilo ustvarjalnosti, gospodarske rasti in inovacij.

Člen 4
Ukrepi iz Programa

Program podpira ukrepe, ki so v skladu s prednostnimi nalogami iz členov 5, 6 in 7 ter opisi iz Priloge I.

Člen 5
Sklop Kultura

1. V skladu s cilji Programa iz člena 3 ima sklop Kultura naslednje prednostne naloge:
 - (a) krepitev transnacionalnega sodelovanja in čezmejne razsežnosti ustvarjanja, kroženja in prepoznavnosti evropskih del ter mobilnosti izvajalcev v kulturnih in ustvarjalnih sektorjih;
 - (b) povečanje dostopa do kulture in sodelovanja v njej ter povečanje angažiranja in izboljšanje razvoja občinstva po vsej Evropi;
 - (c) spodbujanje družbene odpornosti ter povečanje socialne vključenosti in medkulturnega dialoga s pomočjo kulture in kulturne dediščine;
 - (d) krepitev zmogljivosti evropskih kulturnih in ustvarjalnih sektorjev, vključno z zmogljivostjo posameznikov, ki delajo v teh sektorjih, za razvijanje nadarjenosti, inovativnost, uspešnost ter ustvarjanje delovnih mest in rast;

- (e) krepitev evropske identitete in vrednot s kulturno ozaveščenostjo, umetnostno vzgojo in ustvarjalnostjo v izobraževanju na podlagi kulture;
 - (f) spodbujanje razvoja zmogljivosti v evropskih kulturnih in ustvarjalnih sektorjih, vključno z lokalnimi organizacijami in mikroorganizacijami, da imajo možnost delovati na mednarodni ravni;
 - (g) prispevanje h globalni strategiji Unije za mednarodne odnose prek kulture.
2. Ukrepi, s katerimi se uresničujejo prednostne naloge iz odstavka 1 tega člena, so navedeni v oddelku 1 Priloge I.

Člen 6
Sklop MEDIA

1. V skladu s cilji Programa iz člena 3 ima sklop MEDIA naslednje prednostne naloge:
- (a) razvijanje nadarjenosti, kompetenc in spretnosti ter spodbujanje čezmejnega sodelovanja, mobilnosti in inovacij pri ustvarjanju in produkciji evropskih avdiovizualnih del, s čimer spodbuja sodelovanje med državami članicami z različnimi avdiovizualnimi zmogljivostmi;

- (b) izboljšanje kroženja, promocije, spletne distribucije in kinematografske distribucije evropskih avdiovizualnih del znotraj Unije in na mednarodni ravni v novem digitalnem okolju, vključno z inovativnimi poslovnimi modeli;
 - (c) spodbujanje evropskih avdiovizualnih del, vključno z deli, povezanimi z dediščino, ter podpiranje angažiranja in razvoja občinstva vseh starosti, zlasti mladega občinstva, po vsej Evropi in zunaj nje.
2. Prednostne naloge iz odstavka 1 tega člena se uresničujejo s podpiranjem razvoja, produkcije, promocije in razširjanja evropskih del ter s podpiranjem dostopa do teh del s ciljem, da dosežejo raznoliko občinstvo v Evropi in zunaj nje, s čimer se prilagajajo novemu razvoju trga in dopolnjujejo izvajanje Direktive 2010/13/EU.
 3. Ukrepi, s katerimi se uresničujejo prednostne naloge iz odstavka 1 tega člena, so navedeni v oddelku 2 Priloge I.

Člen 7
Medsektorski sklop

1. V skladu s cilji Programa iz člena 3 ima Medsektorski sklop naslednje prednostne naloge:
 - (a) podpiranje medsektorskega transnacionalnega sodelovanja na področju politike, vključno s sodelovanjem pri promociji pomena kulture za socialno vključenost in sodelovanje pri umetniški svobodi, spodbujanje prepoznavnosti Programa in podpiranje prenosljivosti rezultatov Programa;
 - (b) spodbujanje inovativnih pristopov k oblikovanju, distribuciji in promociji vsebine ter dostopu do nje v kulturnih in ustvarjalnih sektorjih, pa tudi drugih sektorjih, vključno z upoštevanjem digitalizacije, tako v okviru tržne kot tudi netržne razsežnosti;
 - (c) spodbujanje medsektorskih dejavnosti, katerih cilj je prilagajanje strukturnim in tehnološkim spremembam, s katerimi se soočajo mediji, vključno s krepitvijo svobodnega, raznolikega in pluralističnega medijskega okolja, kakovostnega novinarstva in medijske pismenosti, tudi v digitalnem okolju;
 - (d) podpiranje vzpostavljanja centrov Programa v sodelujočih državah in dejavnosti centrov Programa ter spodbujanje čezmejnega sodelovanja in izmenjav najboljših praks v kulturnih in ustvarjalnih sektorjih.

2. Ukrepi, s katerimi se uresničujejo prednostne naloge iz odstavka 1 tega člena, so navedeni v oddelku 3 Priloge I.

Člen 8
Proračun

1. Finančna sredstva za izvajanje Programa za obdobje od 1. januarja 2021 do 31. decembra 2027 znašajo 1 842 000 000 EUR v tekočih cenah.
2. Na podlagi prilagoditve za posamezni program iz člena 5 Uredbe (EU, Euratom) 2020/2093 se znesek iz odstavka 1 tega člena poviša z dodatno dodelitvijo v višini 600 000 000 EUR v cenah iz leta 2018, kot je natančno določeno v Prilogi II k navedeni uredbi.
3. Okvirna razdelitev zneska iz odstavka 1 tega člena je:
 - (a) vsaj 33 % za cilj iz točke (a) člena 3(2) (sklop Kultura);
 - (b) vsaj 58 % za cilj iz točke (b) člena 3(2) (sklop MEDIA);
 - (c) do 9 % za cilj iz točke (c) člena 3(2) (Medsektorski sklop).

4. Okvirna razdelitev zneska iz odstavka 2 tega člena je:
 - (a) vsaj 33 % za cilj iz točke (a) člena 3(2) (sklop Kultura);
 - (b) vsaj 58 % za cilj iz točke (b) člena 3(2) (sklop MEDIA);
 - (c) do 9 % za cilj iz točke (c) člena 3(2) (Medsektorski sklop).
5. Zneski iz odstavkov 1 in 2 se lahko uporabijo za tehnično in upravno pomoč za izvajanje Programa, kot so dejavnosti pripravljanja, spremljanja, kontrole, revizije in ocenjevanja, vključno s korporativnimi informacijsko tehnološkimi sistemi.
6. Poleg zneskov iz odstavkov 1 in 2 tega člena in za spodbujanje mednarodne razsežnosti Programa se lahko dajo na voljo dodatni finančni prispevki iz Uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi Instrumenta za sosedstvo ter razvojno in mednarodno sodelovanje in Uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi Instrumenta za predpristopno pomoč (IPA III) v podporo ukrepom, ki se izvajajo in upravljajo v skladu s to uredbo. Takšni prispevki se financirajo v skladu z uredbama o vzpostavitvi navedenih instrumentov.

7. Sredstva, dodeljena državam članicam v okviru deljenega upravljanja, se lahko na zahtevo zadevne države članice prerazporedijo na Program pod pogoji iz člena 26 Uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o določitvi skupnih določb o Evropskem skladu za regionalni razvoj, Evropskem socialnem skladu plus, Kohezijskem skladu, Skladu za pravični prehod in Evropskem skladu za pomorstvo, ribištvo in akvakulturo in o finančnih pravilih zanje ter za Sklad za azil, migracije in vključevanje, Sklad za notranjo varnost in Instrument za finančno podporo za upravljanje meja in vizume (uredba o skupnih določbah). Komisija ta sredstva izvršuje neposredno v skladu s točko (a) prvega pododstavka člena 62(1) finančne uredbe ali posredno v skladu s točko (c) navedenega pododstavka. Ta sredstva se uporabijo v korist zadevne države članice.
8. Proračunske obveznosti za dejavnosti, ki trajajo več kot eno proračunsko leto, se lahko razdelijo v letne obroke prek več let. Te obveznosti ne presegajo 40 % zneska iz odstavka 1.

Člen 9

Tretje države, pridružene Programu

1. V Programu lahko sodelujejo naslednje tretje države, če finančno prispevajo h Programu:
 - (a) članice Evropskega združenja za prosto trgovino, ki so članice Evropskega gospodarskega prostora, v skladu s pogoji, določenimi v Sporazumu o Evropskem gospodarskem prostoru;
 - (b) države pristopnice, države kandidatke in potencialne kandidatke v skladu s splošnimi načeli in pogoji za sodelovanje teh držav v programih Unije, določenimi v zadevnih okvirnih sporazumih in sklepih pridružitvenih svetov ali podobnih sporazumih, ter v skladu s posebnimi pogoji, določenimi v sporazumih med Unijo in navedenimi državami;
 - (c) države iz evropske sosedске politike, v skladu s splošnimi načeli in splošnimi pogoji za sodelovanje teh držav v programih Unije, določenimi v zadevnih okvirnih sporazumih in sklepih pridružitvenih svetov ali podobnih sporazumih, ter v skladu s posebnimi pogoji, določenimi v sporazumih med Unijo in temi državami;

- (d) druge tretje države v skladu s pogoji, določenimi v posebnem sporazumu, ki ureja sodelovanje tretje države v programih Unije, če sporazum:
- (i) zagotavlja pravično ravnotežje glede prispevkov in koristi tretje države, ki sodeluje v programih Unije;
 - (ii) določa pogoje za sodelovanje v programih, vključno z izračunom finančnih prispevkov za posamezne programe, in njihove upravne stroške;
 - (iii) na tretjo državo ne prenaša pooblastila za odločanje v zvezi s programom Unije;
 - (iv) jamči pravice Unije, da zagotavlja dobro finančno poslovanje in da ščiti svoje finančne interese.

Prispevki iz točke (d)(ii) prvega pododstavka so namenski prejemki v skladu s členom 21(5) finančne uredbe

2. Sodelovanje držav iz odstavka 1 tega člena v sklopu MEDIA in Medsektorskem sklopu je odvisno od izpolnjevanja pogojev iz Direktive 2010/13/EU.
3. Sporazumi, sklenjeni z državami iz točke (c) odstavka 1, lahko odstopajo od obveznosti iz odstavka 2 v upravičenih primerih.

4. Države iz točk (a) in (b) odstavka 1 tega člena, ki so polno sodelovale v Programu iz obdobja 2014-2020, lahko začasno polno sodelujejo v Programu, če lahko dokažejo, da so sprejele opazne ukrepe za uskladitev svojega nacionalnega prava z Direktivo 2010/13/EU, kot je bila spremenjena z Direktivo (EU) 2018/1808.
5. Državam iz točke (b) odstavka 1 tega člena je dovoljeno še naprej sodelovati v Programu po 31. decembru 2022, če bodo Komisiji predložile dokaze, da so izpolnile pogoje iz Direktive 2010/13/EU.
6. Države, ki izjemoma sodelujejo v sklopu Kultura, vendar ne izpolnjujejo pogojev za sodelovanje v sklopu MEDIA in Medsektorskem sklopu v skladu z odstavkom 2 tega člena, imajo zagotovljen dostop do ukrepov, ki ustrezajo prednostni nalogi iz točke (d) člena 7(1).

Člen 10

Druge tretje države

Kadar je to v interesu Unije lahko Program podpira sodelovanje s tretjimi državami, ki niso države iz člena 9, glede ukrepov, financiranih z dodatnimi finančnimi prispevki iz instrumentov za zunanje financiranje v skladu s členom 8(3).

Člen 11

Sodelovanje z mednarodnimi organizacijami in Evropskim avdiovizualnim observatorijem

1. V skladu s finančno uredbo se lahko Programu pridružijo mednarodne organizacije, dejavne na področjih, ki jih zajema Program.
2. Unija je med trajanjem Programa članica Observatorija. Sodelovanje Unije v Observatoriju prispeva k uresničevanju prednostnih nalog sklopa MEDIA. Komisija zastopa Unijo v odnosih z Observatorijem. Sklop MEDIA podpira plačilo prispevka za članstvo Unije v Observatoriju ter zbiranje in analizo podatkov v avdiovizualnem sektorju.

Člen 12

Zbiranje podatkov o kulturnih in ustvarjalnih sektorjih

Da bi povečali zbirko dokazov o razvoju kulturnih in ustvarjalnih sektorjev ter merili in analizirali njihov prispevek k evropskemu gospodarstvu in družbi, Komisija zbira ustrezne podatke in informacije ter za to uporabi svoje strokovno znanje ter strokovno znanje Sveta Evrope, OECD, Unesca in ustreznih raziskovalnih institucij, če je potrebno. Komisija o zbranih podatkih redno poroča Evropskemu parlamentu in Svetu. Komisija ustrezne ugotovitve o zbranih podatkih posreduje deležnikom.

Člen 13

Oblike financiranja Unije in metode izvajanja

1. Program se izvaja v okviru neposrednega upravljanja v skladu s finančno uredbo ali v okviru posrednega upravljanja z organi iz točke (c) člena 62(1) navedene uredbe.
2. S Programom se lahko zagotovi financiranje v kateri koli obliki iz finančne uredbe, zlasti v obliki nepovratnih sredstev, nagrad in javnih naročil. S Programom se lahko zagotovi tudi financiranje v obliki finančnih instrumentov v okviru operacij mešanega financiranja.
3. Operacije mešanega financiranja v okviru Programa se izvajajo v skladu z Uredbo (EU) 2021/... Evropskega parlamenta in Sveta¹⁺ in naslovom X finančne uredbe.
4. Prispevki v mehanizmu vzajemnega zavarovanja lahko krijejo tveganje, povezano z izterjavo sredstev, ki jih dolgujejo prejemniki, in se štejejo za zadostno jamstvo v skladu s finančno uredbo. Uporabljajo se določbe iz člena 37 Uredbe (EU) 2021/... Evropskega parlamenta in Sveta²⁺⁺.

¹ Uredba (EU) 2021/... Evropskega parlamenta in Sveta z dne ... (UL L ...).

⁺ UL: prosimo, vstavite v besedilo številko Uredbe iz dokumenta PE-CONS 74/20 (2020/0108 (COD)), v opombo pa vstavite številko, datum, avtorje, ime in sklic na UL za navedeno uredbo.

² Uredba (EU) 2021/... Evropskega parlamenta in Sveta z dne ... o vzpostavitvi okvirnega programa za raziskave in inovacije Obzorje Evropa, določitvi pravil za sodelovanje in razširjanje njegovih rezultatov (UL L ..., ..., str. ...).

⁺⁺ UL: prosimo, vstavite v besedilo številko uredbe iz dokumenta ST 7064/20 (2018/0224 (COD)), v opombo pa vstavite številko, datum, avtorje, ime in sklic na UL za navedeno uredbo.

5. Za subjekte, dejavne v kulturnih in ustvarjalnih sektorjih, ki so v zadnjih dveh letih več kot 50 % svojega letnega prihodka prejeli iz javnih sredstev, se šteje, da imajo potrebno finančno, strokovno in upravno zmogljivost za izvajanje dejavnosti v okviru Programa. Od njih se ne zahteva predložitev nadaljnje dokumentacije za dokaz te zmogljivost.

Člen 14

Zaščita finančnih interesov Unije

Kadar tretja država sodeluje v Programu po odločitvi, sprejeti na podlagi mednarodnega sporazuma ali na podlagi katerega koli drugega pravnega instrumenta, odgovornemu odredbodajalcu, OLAF in Računskemu sodišču podeli potrebne pravice in dostop, da lahko v celoti izvajajo svoje pristojnosti. V primeru OLAF take pravice vključujejo pravico do izvajanja preiskav, vključno s preverjanji na kraju samem in inšpekcijami, kot je določeno v Uredbi (EU, Euratom) št. 883/2013.

Člen 15

Programi dela

1. Program se izvaja z letnimi programi dela iz člena 110 finančne uredbe. V letnih programih dela se navede znesek, dodeljen posameznemu ukrepu, in po potrebi določi skupni znesek, namenjen za operacije mešanega financiranja. V letnih programih dela je naveden tudi okvirni časovni načrt za izvajanje.

2. Komisija sprejme letne programe dela z izvedbenimi akti. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 24(2).

Poglavje II

Nepovratna sredstva in upravičeni subjekti

Člen 16

Nepovratna sredstva

1. Nepovratna sredstva v okviru Programa se dodeljujejo in upravljajo v skladu z naslovom VIII finančne uredbe.
2. Da bi zagotovili, da so vloge pravilno ocenjene, so lahko člani komisij za ocenjevanje zunanji strokovnjaki. Zunanji strokovnjaki morajo imeti poklicne izkušnje z ocenjevanega področja in po potrebi poznavanje geografskega območja, ki ga zadeva vloga.

3. V skladu s točko (a) drugega pododstavka člena 193(2) finančne uredbe in z odstopanjem od člena 193(4) navedene uredbe se lahko v ustrezno utemeljenih primerih, določenih v sklepu o financiranju, dejavnosti, podprte na podlagi te uredbe, in z njimi povezani stroški, nastali v letu 2021, štejejo za upravičene od 1. januarja 2021, tudi če so se te dejavnosti začele izvajati in so ti stroški nastali pred vložitvijo vloge za nepovratna sredstva. Sporazum o nepovratnih sredstvih za poslovanje za proračunsko leto 2021 se lahko izjemoma podpiše v šestih mesecih od začetka proračunskega leta upravičenca.
4. Kadar je ustrezno se za ukrepe Programa določijo ustrezna merila za zagotovitev enakosti spolov.

Člen 17

Upravičeni subjekti

1. Poleg meril iz člena 197 finančne uredbe se uporabljajo merila za upravičenost iz tega člena.
2. Naslednji subjekti so upravičeni do sodelovanja v Programu, če so dejavni v kulturnih in ustvarjalnih sektorjih:
 - (a) pravni subjekti s sedežem v:
 - (i) državi članici ali s to državo članico povezani čezmorski državi ali ozemlju;

- (ii) tretji državi, pridruženi Programu, ali
 - (iii) tretji državi, navedeni v programu dela, pod pogoji iz odstavkov 3 in 4;
- (b) pravni subjekti, ustanovljeni v skladu s pravom Unije;
 - (c) mednarodne organizacije.
3. Pravni subjekti, dejavni v kulturnih in ustvarjalnih sektorjih, s sedežem v tretji državi, ki ni pridružena Programu, so izjemoma upravičeni do sodelovanja v Programu, kadar je takšno sodelovanje potrebno za doseganje ciljev določenega ukrepa.
4. Pravni subjekti, dejavni v kulturnih in ustvarjalnih sektorjih, s sedežem v tretji državi, ki ni pridružena programu, bi načeloma morali nositi stroške svojega sodelovanja. Kadar je to v interesu Unije, se lahko stroški sodelovanja takih pravnih subjektov krijejo z dodatnimi prispevki iz instrumentov za zunanje financiranje v skladu s členom 8(3).

Poglavje III

Sinergije in dopolnjevanje

Člen 18

Dopolnjevanje

Komisija v sodelovanju z državami članicami zagotovi splošno skladnost in dopolnjevanje Programa z ustreznimi politikami in programi Unije, zlasti tistimi, ki se nanašajo na uravnoteženo zastopnost spolov, izobraževanje, zlasti digitalno izobraževanje in medijsko opismenjevanje, mlade in solidarnost, zaposlovanje in socialno vključenost, zlasti pri socialno marginaliziranih skupinah in manjšinah, raziskave, tehnologijo in inovacije, vključno s socialnimi inovacijami, industrijo in podjetništvo, kmetijstvo in razvoj podeželja, okolje in podnebne ukrepe, kohezijo, regionalno in mestno politiko, trajnostni turizem, državno pomoč, mobilnost ter mednarodno sodelovanje in razvoj.

Člen 19

Kumulativno in alternativno financiranje

1. Ukrep, ki je prejel prispevek v okviru Programa, lahko prejme prispevek tudi iz drugega programa Unije, vključno iz skladov na podlagi uredbe o skupnih določbah, pod pogojem, da prispevki ne krijejo istih stroškov. Za zadevni prispevek k ukrepu se uporabljajo pravila ustreznega programa Unije. Kumulativno financiranje ne sme presegati skupnih upravičenih stroškov ukrepa, podpora iz različnih programov Unije pa se lahko izračuna sorazmerno.
2. Projektu se lahko v okviru Programa podeli znak pečat odličnosti, kot je opredeljen v točki 45 člena 2 uredbe o skupnih določbah, kadar izpolnjuje naslednje kumulativne pogoje:
 - (a) ocenjen je bil v sklopu razpisa za zbiranje predlogov v okviru Programa;
 - (b) izpolnjuje minimalne zahteve glede kakovosti navedenega razpisa za zbiranje predlogov in
 - (c) ne more biti financiran v okviru navedenega razpisa za zbiranje predlogov zaradi proračunskih omejitev.

Projekt, ki se mu podeli znak pečat odličnosti v skladu s prvim pododstavkom tega odstavka, lahko v skladu s členom 73(4) uredbe o skupnih določbah prejme podporo iz Evropskega sklada za regionalni razvoj ali Evropskega socialnega sklada plus.

Poglavje IV

Spremljanje, ocenjevanje in nadzor

Člen 20

Spremljanje in poročanje

1. Kvalitativni in kvantitativni kazalniki za poročanje o napredku Programa pri doseganju ciljev iz člena 3 so določeni v Prilogi II.
2. Za zagotovitev učinkovite ocene napredka Programa pri doseganju njegovih ciljev, se na Komisijo prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 22 za oblikovanje določb za okvir za spremljanje in ocenjevanje, vključno s spremembami Priloge II, da se pregledajo ali dopolnijo kazalniki, kadar je to potrebno za spremljanje in ocenjevanje.
3. Sistem za poročanje o smotnosti zagotavlja, da se podatki za spremljanje izvajanja Programa in njegovih rezultatov zbirajo uspešno, učinkovito in pravočasno.
4. V ta namen se prejemnikom sredstev Unije in po potrebi državam članicam naložijo sorazmerne zahteve glede poročanja.

Člen 21
Ocenjevanje

1. Komisija pravočasno opravi ocenjevanja, ki temeljijo na rednem zbiranju podatkov in posvetovanju z deležniki in upravičenci, da prispevajo k postopku odločanja.
2. Ko je na voljo dovolj informacij o izvajanju Programa, najpozneje pa do 31. decembra 2024 Komisija opravi vmesno oceno Programa, ki med drugim temelji na zunanjih in neodvisnih analizah. Komisija predloži poročilo o vmesni oceni Evropskemu parlamentu in Svetu najpozneje šest mesecev po opravljeni vmesni oceni.
3. Po 31. decembru 2027 vendar ne pozneje kot 31. decembra 2029, Komisija opravi končno oceno Programa, ki temelji na zunanjem in neodvisnem strokovnem znanju. Komisija predloži poročilo o končni oceni Evropskemu parlamentu in Svetu najpozneje šest mesecev po opravljeni končni oceni.
4. Komisija zaključke ocen iz odstavkov 2 in 3 skupaj s svojimi pripombami k tem ocenam predloži Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij.

5. Sistem za poročanje o oceni zagotavlja, da se podatki za ocenjevanje Programa zbirajo uspešno, učinkovito in pravočasno ter s primerno ravno podrobnosti. Prejemniki sredstev Unije take podatke in informacije sporočijo Komisiji na način, ki je skladen z drugimi pravnimi določbami. Na primer osebni podatki se po potrebi anonimizirajo. V ta namen se prejemnikom sredstev Unije naložijo sorazmerne zahteve glede poročanja.

Člen 22

Izvajanje prenosa pooblastila

1. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov je preneseno na Komisijo pod pogoji, določenimi v tem členu.
2. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov iz člena 20 se prenese na Komisijo za obdobje sedmih let od 1. januarja 2021.
3. Prenos pooblastila iz člena 20 lahko kadar koli prekliče Evropski parlament ali Svet. S sklepom o preklicu preneha veljati prenos pooblastila iz navedenega sklepa. Sklep začne učinkovati dan po njegovi objavi v Uradnem listu Evropske unije ali na poznejši dan, ki je določen v navedenem sklepu. Sklep ne vpliva na veljavnost že veljavnih delegiranih aktov.
4. Komisija se pred sprejetjem delegiranega akta posvetuje s strokovnjaki, ki jih imenujejo države članice, v skladu z načeli, določenimi v Medinstitucionalnem sporazumu z dne 13. aprila 2016 o boljši pripravi zakonodaje.

5. Komisija takoj po sprejetju delegiranega akta o njem sočasno uradno obvesti Evropski parlament in Svet.
6. Delegirani akt, sprejet na podlagi člena 20, začne veljati le, če mu niti Evropski parlament niti Svet ne nasprotuje v roku dveh mesecev od uradnega obvestila Evropskemu parlamentu in Svetu o tem aktu ali če pred iztekom tega roka tako Evropski parlament kot Svet obvestita Komisijo, da mu ne bosta nasprotovala. Ta rok se na pobudo Evropskega parlamenta ali Sveta podaljša za dva meseca.

Poglavje V

Prehodne in končne določbe

Člen 23

Informiranje, komuniciranje in oglaševanje

1. Prejemniki sredstev Unije z zagotavljanjem skladnih, učinkovitih in sorazmernih informacij različnim ciljnim skupinam, tudi medijem in javnosti, zlasti ime programa in, pri ukrepih, ki se financirajo v okviru sklopa MEDIA, logotip MEDIA iz Priloge III, navedejo izvor teh sredstev in zagotovijo prepoznavnost financiranja Unije, zlasti pri promoviranju ukrepov in njihovih rezultatov.
2. Komisija izvaja ukrepe informiranja in komuniciranja v zvezi s Programom, ukrepi, izvedenimi na podlagi Programa in doseženimi rezultati.

3. Finančna sredstva, dodeljena Programu, prispevajo tudi h korporativnemu komuniciranju o političnih prednostnih nalogah Unije, kolikor so te prednostne naloge povezane s cilji iz člena 3.

Člen 24

Postopek v odboru

1. Komisiji pomaga odbor (v nadaljnjem besedilu: Odbor za Ustvarjalno Evropo). Ta odbor je odbor v smislu Uredbe (EU) št. 182/2011.
2. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporablja člen 5 Uredbe (EU) št. 182/2011.
3. Odbor za Ustvarjalno Evropo se lahko za obravnavo konkretnih vprašanj, povezanih s posameznimi sklopi Programa, sestane v posebnih sestavah.

Člen 25

Razveljavitev

Uredba (EU) št. 1295/2013 se razveljavi z učinkom od 1. januarja 2021.

Člen 26

Prehodne določbe

1. Ta uredba ne vpliva na nadaljevanje ali spremembo ukrepov, začelih na podlagi Uredbe (EU) št. 1295/2013, ki se še naprej uporablja za te ukrepe do njihovega zaključka.
2. Finančna sredstva za Program lahko krijejo tudi odhodke za tehnično in upravno pomoč, ki so potrebni za zagotovitev prehoda med Programom in ukrepi, sprejetimi v skladu z Uredbo (EU) št. 1295/2013.
3. Po potrebi se lahko v proračun Unije po letu 2027 knjižijo odobritve za kritje odhodkov za pomoč iz člena 8(5), da se omogoči upravljanje ukrepov, ki niso zaključeni do 31. decembra 2027.

Člen 27
Začetek veljavnosti

Ta uredba začne veljati na dan objave v *Uradnem listu Evropske unije*.

Uporablja se od 1. januarja 2021.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V ...,

Za Evropski parlament
Predsednik

Za Svet
Predsednik

PRILOGA I

OPIS UKREPOV IZ PROGRAMA

ODDELEK 1

SKLOP KULTURA

Prednostne naloge sklopa Kultura iz člena 5, se uresničujejo, tudi z namenom krepitve razširjanja evropskih del v digitalnem in večjezičnem okolju, po potrebi s prevajanjem, ne glede na vrsto uporabljenega medija, z naslednjimi ukrepi, katerih podrobnosti, vključno z morebitnimi višjimi stopnjami sofinanciranja za majhne projekte, se določijo v programih dela:

Horizontalni ukrepi:

Namen horizontalnih ukrepov je podpirati vse kulturne in ustvarjalne sektorje, razen avdiovizualnega sektorja, pri spoprijemanju s skupnimi izzivi na evropski ravni. S horizontalnimi ukrepi se sofinancirajo zlasti transnacionalni projekti za sodelovanje, mreženje, mobilnost in internacionalizacijo, vključno prek programov rezidenstva, turnej, prireditev, razstav in festivalov.

V okviru Programa se podpirajo naslednji horizontalni ukrepi:

- (a) transnacionalni projekti sodelovanja, ki povezujejo organizacije v kulturnih in ustvarjalnih sektorjih vseh velikosti, vključno z mikro in malimi organizacijami, in iz različnih držav, da skupaj izvajajo sektorske in medsektorske dejavnosti;

- (b) evropske mreže organizacij v kulturnih in ustvarjalnih sektorjih organizacij iz različnih držav;
- (c) kulturne in ustvarjalne vseevropske platforme;
- (d) transnacionalna mobilnost umetnikov in izvajalcev v kulturnih in ustvarjalnih sektorjih ter transnacionalno kroženje umetniških in kulturnih del;
- (e) podpora, tudi v smislu krepitev zmogljivosti, organizacij v kulturnih in ustvarjalnih sektorjih, da se jim pomaga pri delovanju na mednarodni ravni;
- (f) razvoj politike, sodelovanje in izvajanje na področju kulture, vključno z zagotavljanjem podatkov in izmenjavo najboljših praks, pilotni projekti ter spodbujanje enakosti spolov.

Sektorski ukrepi:

Da bi se odzvali na skupne potrebe v Uniji, se naslednji sektorski ukrepi podpirajo v tistih kulturnih in ustvarjalnih sektorjih, predvsem v glasbenem sektorju, katerih posebnosti ali specifični izzivi zahtevajo bolj ciljno usmerjen pristop, ki dopolnjuje horizontalne ukrepe:

- (a) podpora glasbenemu sektorju: ukrepi, ki spodbujajo raznolikost, ustvarjalnost in inovacije na področju glasbe, vključno z nastopi v živo, zlasti distribucija in promocija celotnega glasbenega repertoarja v Evropi in zunaj nje, ukrepi usposabljanja, sodelovanje v glasbi in dostop do nje ter razvoj občinstva za celoten evropski repertoar ter podpora zbiranju in analizi podatkov; ti ukrepi izhajajo iz izkušenj in strokovnega znanja, pridobljenega s pobudo „Glasba premika Evropo“, ter ga še naprej podpirajo;

- (b) podpora knjižnemu in založniškemu sektorju: ciljno usmerjeni ukrepi, ki spodbujajo raznolikost, ustvarjalnost in inovativnost, promocijo evropske literature prek meja v Evropi in zunaj nje, vključno v knjižnicah, usposabljanje in izmenjavo sektorskih strokovnjakov, avtorjev in prevajalcev ter transnacionalne projekte za sodelovanje, inovacije in razvoj v tem sektorju; ciljno usmerjeni ukrepi, ki spodbujajo prevajanje literature ter po možnosti prilagajanje literature v oblike, dostopne za invalide;
- (c) podpora arhitekturi in kulturni dediščini za kakovostno grajeno okolje: ciljno usmerjeni ukrepi za mobilnost, krepitev zmogljivosti in internacionalizacijo izvajalcev na področju arhitekture in kulturne dediščine; spodbujanje koncepta Baukultur, vzajemno učenje ter angažiranje občinstva za razširjanje visokokakovostnih načel pri posegih na področju sodobne arhitekture in kulturne dediščine; podpora trajnostnemu varovanju, prenovi in prilagojeni ponovni uporabi kulturne dediščine ter promociji njene vrednosti z dejavnostmi ozaveščanja in mreženja;
- (d) podpora drugim sektorjem umetniškega ustvarjanja, kadar se ugotovijo specifične potrebe, vključno s ciljno usmerjenimi ukrepi za razvoj ustvarjalnih vidikov trajnostnega kulturnega turizma in sektorjev oblikovanja in mode, ter za promocijo in predstavljanje teh drugih sektorjev umetniškega ustvarjanja zunaj Unije.

Posebni ukrepi, katerih namen je povečati prepoznavnost in opredmetenost evropske kulturne raznolikosti in dediščine ter spodbujati medkulturni dialog:

- (a) finančna podpora za Evropsko prestolnico kulture;
- (b) finančna podpora za znak evropske dediščine in dejavnosti mreženja med območji z znakom evropske dediščine;
- (c) kulturne nagrade Unije;
- (d) dnevi evropske dediščine;
- (e) podpora evropskim kulturnim subjektom, kot so orkestri, katerih namen je usposabljanje in spodbujanje mlade umetnike z velikim potencialom in ki delujejo vključujoče ter pokrivajo veliko geografsko območje, ali subjekti, ki evropskim državljanom zagotavljajo neposredne kulturne storitve z veliko geografsko pokritostjo.

ODDELEK 2

SKLOP MEDIA

Pri prednostnih nalogah iz sklopa MEDIA iz člena 6 se upoštevajo zahteve iz Direktive (EU) 2018/1808 in razlike med državami glede produkcije in distribucije avdiovizualnih vsebin in dostopa do njih ter velikost in značilnosti njihovih trgov in jezikovna raznolikost, uresničujejo pa se z naslednjimi ukrepi, ki se podrobno določijo v programih dela:

- (a) razvoj avdiovizualnih del v različnih formatih (kot so igrani filmi, kratki filmi, nadaljevanke, dokumentarni filmi, pripovedne videoigre) in žanrih ter za različno občinstvo, tudi za otroke in mlade, v evropskih neodvisnih produkcijskih družbah;
- (b) produkcija inovativnih in kakovostnih televizijskih vsebin in serijskih zgodb za različno občinstvo v evropskih neodvisnih produkcijskih družbah;
- (c) promocija in orodja za trženje, tudi na spletu in z uporabo podatkovne analitike, za povečanje pomena, prepoznavnosti in čezmejnega dostopa evropskih del ter doseganje gledalcev s temi deli;
- (d) podpora mednarodni prodaji in kroženju nenacionalnih evropskih del na vseh platformah (npr. v kinematografih, na spletu) za male in velike produkcije, vključno z usklajenimi distribucijskimi strategijami, ki zajemajo več držav, ter spodbujanjem uporabe podnaslavljanja, sinhronizacije in po potrebi orodij za zvočni opis;

- (e) podpora večjezičnemu dostopu do kulturnih televizijskih programov na spletu s podnaslavljanjem;
- (f) podpora dejavnostim mreženja avdiovizualnih delavcev, vključno z ustvarjalci, in izmenjavam med podjetji, da bi negovali in spodbujali nadarjenost v evropskem avdiovizualnem sektorju ter olajšali razvoj in distribucijo evropskega in mednarodnega soustvarjanja in koprodukcij;
- (g) podpora dejavnostim evropskih avdiovizualnih izvajalcev na panožnih dogodkih in sejmih v Evropi in zunaj nje;
- (h) podpora prepoznavnosti in dosegu evropskih filmov in avdiovizualnih stvaritev za širok krog evropskega občinstva prek nacionalnih meja, zlasti za mlade in multiplikatorje, vključno z organizacijo predvajanj, komunikacijo, razširjanjem in promocijskimi dejavnostmi v podporo evropskim nagradam, zlasti „LUX - evropska filmska nagrada občinstva, ki jo podeljujeta Evropski parlament in Evropska filmska akademija“;
- (i) pobude, ki spodbujajo razvoj in angažiranje občinstva, vključno z dejavnostmi filmskega izobraževanja, ki so zlasti usmerjene na mlado občinstvo;
- (j) dejavnosti usposabljanja in mentorstva za povečanje sposobnosti avdiovizualnih delavcev, da se prilagodijo novim ustvarjalnim procesom, razvoju trga in digitalnim tehnologijam, ki vplivajo na celotno vrednostno verigo;

- (k) mreža ali mreže evropskih ponudnikov videa na zahtevo, ki predvajajo precejšen del nenacionalnih evropskih del;
- (l) evropski festivali in mreža oziroma mreže festivalov, ki predvajajo precejšen del nenacionalnih evropskih del ter ohranjajo njihovo identiteto in edinstveni profil;
- (m) mreža evropskih kinooperaterjev s široko geografsko pokritostjo, ki predvajajo precejšen del nenacionalnih evropskih filmov ter krepijo vlogo evropskih kinematografov pri kroženju evropskih del;
- (n) posebni ukrepi za prispevanje k bolj uravnoteženi zastopanosti spolov v avdiovizualnem sektorju, vključno s študijami, mentorstvom, usposabljanjem in dejavnostmi mreženja;
- (o) podpora dialogu o politikah, inovativnim političnim ukrepom in izmenjavi najboljših praks, vključno prek analitičnih dejavnosti in z zagotavljanjem zanesljivih podatkov;
- (p) transnacionalna izmenjava izkušenj in znanja ter dejavnosti vzajemnega učenja in mreženja v avdiovizualnem sektorju in med oblikovalci politik.

ODDELEK 3

MEDSEKTORSKI SKLOP

Prednostne naloge Medsektorskega sklopa iz člena 7 se uresničujejo zlasti z naslednjimi ukrepi, ki se podrobno določijo v programih dela:

Sodelovanje na področju politike in ukrepi ozaveščanja, s katerimi se:

- (a) podpira razvoj politike, transnacionalne izmenjave izkušenj in znanja, dejavnosti vzajemnega učenja in ozaveščanja, mreženje ter redni medsektorski dialog med organizacijami v kulturnih in ustvarjalnih sektorjih in oblikovalci politik;
- (b) podpira analitične medsektorske dejavnosti;
- (c) spodbuja čezmejno sodelovanje na področju politike in razvoja politike glede vloge socialnega vključevanja s pomočjo kulture;
- (d) izboljša poznavanje Programa in tem, ki jih zajema, spodbuja ozaveščanje državljanov in pomaga pri prenosljivosti rezultatov prek ravni držav članic.

Ukrepi „laboratorija za ustvarjalne inovacije“, s katerimi se:

- (a) spodbuja nove oblike ustvarjanja na stičiščih različnih kulturnih in ustvarjalnih sektorjev, na primer z eksperimentalnimi prijemi in uporabo inovativnih tehnologij;

- (b) spodbuja inovativne medsektorske pristope in orodja, ki imajo po možnosti večjezično in socialno razsežnost za lažjo distribucijo, promocijo in monetizacijo kulture in ustvarjalnosti, vključno s kulturno dediščino, ter dostop do njiju.

Ukrepi „centrov Programa“, s katerimi se:

- (a) spodbuja Program na nacionalni ravni, zagotavlja ustrezne informacije o različnih vrstah finančne podpore, ki je na voljo v okviru politike Unije, ter pomaga izvajalcem v kulturnih in ustvarjalnih sektorjih pri vlaganju vlog za podporo v okviru Programa, vključno z informacijami o zahtevah in postopkih za različne razpise za zbiranje predlogov ter z izmenjavo dobrih praks;
- (b) podpira potencialne upravičence v postopku vlaganja vlog ter zagotavlja vzajemno mentorstvo za nove udeležence v Programu, spodbuja čezmejno sodelovanje in izmenjavo najboljših praks med strokovnjaki, ustanovami, platformami in mrežami v okviru področij politike, ki jih zajema Program, ter kulturnih in ustvarjalnih sektorjev;
- (c) podpira Komisijo pri zagotavljanju primerne komunikacije in razširjanja rezultatov Programa državljanom in izvajalcem v kulturnih in ustvarjalnih sektorjih.

Medsektorski ukrepi, ki podpirajo sektor novičarskih medijev, ki:

- (a) obravnavajo strukturne in tehnološke spremembe, s katerimi se sooča medijski sektor, s spodbujanjem neodvisnega in pluralističnega medijskega okolja, vključno s podpiranjem neodvisnega spremljanja za oceno tveganj in izzivov za medijski pluralizem in svobodo ter s podpiranjem dejavnosti ozaveščanja;

- (b) podpirajo visoke standarde medijske produkcije s spodbujanjem sodelovanja, digitalnih veščin, čezmejnega sodelovalnega novinarstva in kakovostnih vsebin, s čimer se prispeva k poklicni etiki v novinarstvu;
 - (c) spodbujajo medijsko pismenost, da bi se državljanom omogočila raba medijev in razvoj kritičnega razumevanja medijev, ter podpirajo deljenja in izmenjave znanja o politikah in praksah na področju medijske pismenosti;
 - (d) vključujejo posebne ukrepe za prispevanje k bolj uravnoteženi zastopanosti spolov v sektorju novičarskih medijev.
-

PRILOGA II

SKUPNI KVALITATIVNI IN KVANTITATIVNI KAZALNIKI UČINKOV ZA PROGRAM

Število in obseg transnacionalnih partnerstev, vzpostavljenih s podporo Programa, vključno z državo izvora upravičenih organizacij.

Kvalitativni dokazi o zgodbah o uspehu na umetniških in poslovnih področjih ter področju tehnoloških inovacij, doseženih s podporo Programa.

Kazalniki

SKLOP KULTURA:

Število in obseg transnacionalnih partnerstev, vzpostavljenih s podporo Programa.

Število umetnikov in izvajalcev v kulturnih in ustvarjalnih sektorjih, ki so se zaradi podpore Programa premaknili zunaj nacionalnih meja, z navedbo države izvora in deleža žensk.

Število ljudi, ki so dostopali do evropskih kulturnih in ustvarjalnih del s podporo Programa, vključno z deli iz drugih držav, kot je njihova.

Število projektov s podporo Programa, namenjenih socialno marginaliziranim skupinam.

Število projektov s podporo Programa, v katerih sodelujejo organizacije iz tretjih držav.

Sklop MEDIA:

Število ljudi, ki so dostopali do evropskih avdiovizualnih del s podporo Programa, ki niso iz njihove države.

Število udeležencev v dejavnostih učenja s podporo Programa, ki so ocenili, da so izboljšali svoje kompetence in povečali svojo zaposljivost, z navedbo deleža žensk.

Število, proračun in geografski izvor koprodukcij, ki so bile razvite, ustvarjene in distribuirane s pomočjo Programa, ter koprodukcij s partnerji iz držav z različnimi avdiovizualnimi zmogljivostmi.

Število avdiovizualnih del v manj razširjenih jezikih, ki so bila razvita ter producirana in distribuirana s podporo Programa.

Število oseb, ki so jih dosegle promocijske dejavnosti med podjetji na večjih trgih.

Medsektorski sklop:

Število in obseg oblikovanih transnacionalnih partnerstev (sestavljene kazalniki za ukrepe „laboratorija za ustvarjalne inovacije“ in medsektorske ukrepe, ki podpirajo sektor novičarskih medijev).

Število dogodkov ali dejavnosti za promocijo Programa, ki so jih organizirali centri Programa.

Število udeležencev v ukrepih „laboratoriju za ustvarjalne inovacije“ in medsektorskih ukrepih, ki podpirajo sektor novičarskih medijev, z navedbo deleža žensk.

PRILOGA III

Logo sklopa MEDIA

Logo sklopa MEDIA

Ustvarjalna
Evropa

MEDIA
